

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ГОТЕЛЬНІ КОМПЛЕКСИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Коваленко О.В.

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

В даній роботі досліджено види концептуальних готельних комплексів, які з'являються в світовому туристичному господарстві, їх різновиди та особливості. Визначено привабливість таких готелів для туристів. З'ясовано відмінності та переваги концептуальних готелів в порівнянні зі стандартними готельними комплексами. Розглянено декілька вітчизняних готельних комплексів, що мають свою незвичну та особливу концепцію. Надано пропозиції щодо розвитку напряму концептуальності вітчизняних закладів розміщення туристів.

Ключові слова: концептуальний готель, готельний комплекс, заклади розміщення туристів, концептуальність, туристична привабливість.

Постановка проблеми. Розвиток готельної справи у світовій практиці пропонує клієнтові (споживачеві готельних послуг) різноманітний готельний сервіс залежно від цін, що складаються на ринках цих послуг. Щороку засоби масової інформації повідомляють численну клієнтуру про нові форми діяльності в цьому виді сервісу.

У сучасному світі, який стрімко змінюється, мандрівникам потрібно набагато більше, ніж просто комфорт і однотипні послуги. Сьогодні готель – це частина повноцінного відпочинку туристів, джерело не тільки комфорту, але і інтелектуального і морального задоволення. Все це вимагає не просто диверсифікації готельних пропозицій, а й необхідні глобальні зміни, такі як інноваційна стратегія, яка пропонує ринку туристичних послуг новий готельний продукт. Така стратегія повинна бути розроблена з урахуванням сучасних світових тенденцій і бути орієнтованою в часі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З дослідженнями сутності готельних послуг можна ознайомитися у працях таких зарубіжних і вітчизняних вчених, як О. Гаца, О. Гараніна, А. Зміїова, Г. Зінов'єва, М. Кузнєцова, К. Максимець, Г. Муніна, Х. Роглева, Н. Чоренької, О. Єфімова, Т. Олефіренко та інших. Дослідженню філософії закладів розміщення, а також нових концептуальних рішень у готельному бізнесі присвячено праці К. Нордстрема, Й. Риддерстрале, Р. Флоріда, О. Джанджугазової, І. Степанова.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Кілька років тому в готельному бізнесі з'явився зовсім новий напрямок – концептуальні готелі. На даний момент існує багато публікацій, в яких показано види та розкрито сутність концептуальності різних готельних комплексів світу. А ось проблема визначення і впровадження певної концепції в діяльність українських готелів, на сьогодні, залишається мало дослідженою.

Мета статті. Головною метою написання цієї роботи є дослідження сучасного стану та перспективи розвитку концептуальних готельних комплексів України та світу.

Виклад основного матеріалу. Концептуальні готелі – не просто данина моді, це вже «нове обличчя гостинності». Вони зберігають та передають задум свого творця. Сьогодні акцент робить-

ся на яскраво виражену індивідуальність, певну концептуальність. Дані готелі самодостатні і самі змінюють атмосферу навколо себе, заряджаючи все навколо особливою енергетикою.

З кожним роком готельна клієнтура стає все більш досвідченою та вибагливою, а інтер'єри готелів поступово перетворюються в цікаві арт-об'єкти. Справжній концептуальний готель – це готель майбутнього, оскільки інвестори вкладають величезні кошти в сучасний творчий задум провідних художників, стилістів, дизайнерів, а також в технічні ноу-хау, багато в чому революційні для свідомості споживачів [5, с. 37].

Цілісний образ готельного комплексу складається з безлічі варіацій на якусь задану тему, яка може бути розкрита за допомогою різних стильових напрямків. У кожному такому готелі до дрібниць продумано як архітектурно-планувальне рішення будівлі, так і оформлення холів, коридорів, ліфтів і кожного номера. Тут колір, освітлення, фактура оздоблювальних матеріалів, предмети меблів і звукове оформлення детально підібрані, гармонійно поєднуючись або, навпаки, контрастуючи один з одним, з метою створення задуманого художником образу. Оригінальні ідеї, несподівані творчі прийоми, інноваційні архітектурні рішення від відомих майстрів завойовують серця все нових і нових подорожуючих [5, с. 38].

За допомогою нестандартних дизайнерських рішень в оформленні готелів їх господарі вирішують відразу кілька завдань. По-перше, оригінальний готель буде користуватися підвищеною увагою туристів, по-друге, помітно знижуються витрати на піар і рекламу. Господарі таких готелів продають не стільки зручність, скільки концепцію та враження. Так, переночувавши кілька днів у готелі – салоні літака можна побороти аерофобію, а шлюбна ніч у крижаному будинку може цілком стати непоганою перевіркою на міцність.

Розглянемо на прикладах найбільш відомі та креативні концептуальні готелі світу [1].

Підводний готель Poseidon Undersea Resort. Знаходиться на Фіджі на глибині 15 метрів. Сам Poseidon Undersea Resort складається з 48 бунгало, однак одне, найцікавіше з них, розташоване на глибині 15 метрів під водою. В нього входять 24 кімнати-капсули площею 50 квадратних метрів, до того ж є свій «люкс» – Наутілус з площею 300 квадратів.

Готель Propeller Island City Lodge. Знаходиться в Німеччині і відрізняється своїми незвичайними номерами, зокрема, похилою підлогою в одному з номерів. Ліжко в ньому, природно висяче, а шафа вмурувана в стіну. У готелі 45 номерів, які абсолютно несхожі один на одного. Інтер'єр створений з настільки крихких матеріалів, що постояльці забезпечуються спеціальною інструкцією з користування своєю кімнатою.

Готель в каналізації під назвою Dasparkhotel. Відкритий в Австрії і розташований в 190 км від Відня. номери готелю розташовані в цементних трубах, які застосовуються при будівництві каналізації і стоків. У середині ж кімнат досить затишно – є двоспальне ліжко, світильник і шафа, вовняний килимок і електрика. До того ж стеля досить висока, щоб ходити, не нахилиючи голову. Тільки от в номерах немає туалету та душу, проте кожен постоялець забезпечується планом, де вказано їх розташування, а також найближчих зон відпочинку, кафе, ресторанів і магазинів.

Готель-в'язниця «The Jail» в Австралії. Протягом більш ніж 120 років в будівлі в'язниці австралійського містечка Маунт Гамбье утримувалися ув'язнені, переважно гвалтівники та вбивці. З 1995 року там розташовано готель на 99 осей, при цьому бажаним пропонуються камери-одиночки, двомісні камери-номера, а також на чотирі і десять місць. Зручності в номерах мінімальні – ванна кімната, пайок вранці, телевізор у холі і їдальня, а також майданчик для прогулянок.

Готель-собака «Dog Bark Park Inn» розташовано в США і є гордістю жителів містечка Коттонвуд, штат Айдахо, з населенням в 924 людини. Сам готель розташований всередині дерев'яної собаки, щоб потрапити в неї постояльцям треба спершу піднятися в собачу голову. У готелі-собаці може одночасно перебувати до чотирьох чоловік. При готелі працює і магазин-галерея, де можна на пам'ять придбати як сувенір і фігурки інших псів вже менших розмірів.

Луксор Готель, США, м. Лас Вегас. Цей екзотичний готель, головний корпус якого побудований у формі єгипетської піраміди, вважається одним з кращих в США. Крім 30-ти поверхового корпусу-піраміди з чорного димчастого скла, де знаходиться 2500 номерів, тут є ще дві 22-х поверхових вежі з додатковими двома тисячами номерів. У готелі знаходиться одне з найбільших казино Лас-Вегаса, площею більше 9000 м² [1].

Розвиток концептуальних готелів в Україні йде у декількох напрямках: стилізація «під старовину»; екологічний стиль; арт-стиль. Розглянемо більш докладно кожен із напрямків [2, с. 42].

Стилізація «під старовину». Цей напрямок з'явився, мабуть, найпершим: гріх було не використати найтипівіші риси історичного українського стилю для залучення клієнтів, в першу чергу іноземних. Прикладом може служити *готель «Історія», с. Полянця, Івано-Франківська область.* Дуже відомий заклад і не дарма. Тут є все: концепт, ідея, дизайн, сервіс, розташування і навіть ціни. Основна концепція очевидна – візуалізувати різні епохи, різні періоди історії України. Кожна деталь інтер'єру символічна і зроблена не просто так. Кожна дрібниця намагається відтворити дух обраного часу. Атмосферність тут поєднується не тільки з шикарною природою

Карпат, а й з вищими європейськими вимогами до комфорту. Ту є номери різної категорії, але легше в них орієнтуватися по епохах. Стародавня історія пропонує 3 номери: «Печера», «Трипілля» і «Скіфія». Середньовіччя представлене в 4 номерах: «Київська Русь», «Княжий», «Козацтво», «Кріпацтво». Також є 3 номери періоду новітньої історії: «УПА», «Класика» (СРСР), «Молодіжний». Є також в оренді цілий котедж «Вечорниці». Описувати кожен з немає ніякого сенсу – це треба бачити своїми очима або, як мінімум, на сайті готелю [3, 4].

Ще один «історичний» готель «Замок «Радомышль», м. Радомышль, Житомирська область. Замок XVII-XIX століття був відреставрований нещодавно. Для комфорту гостей і щоб уникнути їх вечірнього повернення до Києва келії замку переобладнали в номери, які носять романтичні назви. номери виконані в аскетичному стилі раннього модерну і трохи нагадують чернечі келії, але оформлені в теплих, світлих тонах з підкресленими елементами цегляної кладки. Меблі в номерах – дерев'яні і плетені, що дозволяє в повній мірі відчути себе в епосі XVII-XVIII століть. Тут є двомісні номери «Гостьова келія», один номер з двоспальним ліжком «Покої принцеси», один номер з сауною «Покої молодят», один номер «Королівські покої». До речі, в «Покоях принцеси», ліжко з балдахіном – все, як і годиться, для коронованих осіб. Тобто це мало не єдиний відреставрований замок в нашій країні, в якому можна ще й з комфортом переночувати. До речі, в замку весь рік зберігається одна і та ж температура – 18 градусів за Цельсієм. Все завдяки товстим кам'яним стінам [3, 4].

Екологічний стиль. Цей напрямок розвивається, мабуть, швидше за все: зараз в моду входить відпочинок далеко від великих міст, серед природи. Типовим прикладом є *готельний комплекс «Грибова хата», урочище «Вишня», що поблизу міста Яремче.* Як можна здогадатися з назви, інтер'єр, екстер'єр і навіть кухня – все тут пов'язано з грибами в хорошому сенсі слова. Автор проекту цього готелю вважає білі гриби важливим елементом гуцульської культури. Надихнувшись цією ідеєю, творці зробили готель практично без кутів. Всі форми тут округлі, декорацій досить багато. Взагалі весь цей карпатський готель нагадує якийсь добрий радянський мультфільм або дитячу казку. Здається, ось-ось з-за рогу здається Баба Яга або десь біля будинку бродить Сірий Вовк.

номерів тут є шість видів: двокімнатний «VIP-хаос», трикімнатний номер з каміном «Панська світлиця», двоповерховий чотирикімнатний номер «Куркульська Стріха», двокімнатний номер «Життя вдалося», трикімнатний номер «Панська світлиця – 2», двоповерховий чотирикімнатний номер «Ближче до неба». Меблі в готелі авторські «неідеальні», зроблені людиною, яка, за словами отельєра, відчуває всі природні форми дерева [3, 4].

Розглянемо ще один «екологічний» готель «Тридев'яте царство», смт. Скала Подільська, Тернопільська область. Чудова можливість потрапити в казку в прямому сенсі слова. Для цього достатньо зупинитися в дивовижному готельному комплексі «Тридев'яте царство», який невеликий

в плані місткості. Тут є всього шість номерів. Однак територія навколо, чудові карпатські пейзажі та стилістика готелю точно запам'ятаються туристу. Цей український незвичайний готель зроблений, як легко здогадатися, в казковому стилі. Тут багато каменю та дерева в інтер'єрі та екстер'єрі, елементи середньовіччя, велика територія і гай на території готелю. До речі, в цьому готелі на території є сауна, басейн з водоспадом, бар з терасами, ресторан з живою музикою [3, 4].

Готелі в арт-стилі – це готельні комплекси, в оформленні яких використано тематику різноманітних видів мистецтва. Яскравими прикладами готелів арт-стилю є *арт-готель «Баккара»*, що в місті Київ та *готель «Немо»*, який розташовано у місті Харків.

Арт-готель «Баккара» – його головна відмінність від інших полягає в тому, що готель розташовано на воді. Тобто це плавуча баржа, перетворена в затишний готельний комплекс, з вікон якого можна милуватися прекрасною панорамою дніпровських берегів; іншою стороною вікна номерів виходять на гідропарк. Зовні готель нагадує океанський лайнер з дахом синього кольору, а в цілому схожий на різнобарвний вітраж. В інтер'єрі переважають світлі тони, основу оздоблення становлять зручні меблі у вінтажному стилі. Цей арт-проект входить в список найцікавіших готелів України [3, 4].

Готель «Немо» – це не просто готель, а цілий комплекс в Харкові. Тут все пов'язане з водним світом: океанаріум, дельфінарій, банно-оздоровчий комплекс, ресторан на терасі, готель, СПА. Цей готель вельми стильний та більш ніж сучасний. До того ж, номерів тут досить багато – аж 40 штук. За увагу, приділену морської темі, цей готель можна вважати дуже незвичайним. У ресторані-терасі є басейн з морською водою, джакузі, лежанки і дивани – все, що потрібно для вечірки біля басейну. Крім того, всі відвідувачі харківського водного готелю отримують значні знижки на всі інші послуги комплексу «Немо».

Готелі з чітко розробленою концепцією дозволяють не тільки насолодитись повноцінним відпочинком, але ще і дізнатися щось нове і цікаве для себе. Такий вид бізнесу є новим для нашої країни, саме з цієї причини знайти дійсно хороший готель з незвичайним дизайном і гарним сервісом насправді складно.

Згідно зі статистикою, у світі всього близько сотні дизайн-готелів, кожен з яких вже сам по собі архітектурний витвір мистецтва. При цьому над їх внутрішнім і зовнішнім оздобленням працюють найкращі фахівці [2, с. 72].

Кілька років по тому після появи перших арт-готелів туристична індустрія піднесла справжній сюрприз для модників і модниць, а саме створенням новою концептуальною мережі бутік-готелів. Основною відмінністю таких готелів стала незвична атмосфера і можливість зробити покупки. Особлива атмосфера, добре продуманий інтер'єр, тільки сміливі та креативні ідеї – все це сучасні бутік-готелі [2, с. 101].

На жаль тенденція відкриття подібного роду закладів в нашій країні з'явилася відносно недавно і не має чіткого вектору розвитку. Досить не багато підприємців й інвесторів готові вкладати кошти в розробку і впровадження ідей для створення готельних комплексів з певною концепцією. На нашу думку, не обов'язково будувати новий готельний комплекс. Достатньо розробити певну концепцію, або «запозичити» вже існуючу у світі ідею концептуального закладу розміщення туристів та впровадити певні зміни у дизайн інтер'єру та пропозиції щодо обслуговування клієнтів. Якщо незвичні концептуальні готелі почнуть з'являтися в нашій державі, то це добре вплине на розвиток в'їзного туризму, бо сьогодні мандрівників з будь-якого куточку світу цікавлять не тільки історія та природа певної країни, а й кухня та, звісно ж, яскраві враження, які можна отримати під час відпочинку від мандрів у цікавому готелі.

Висновки і пропозиції. Жоден турист не може мандрувати по світу без зупинок на відпочинок. Варіантів для привалу на сьогоднішній день існує безліч: від дешевих хостелів до фешенебельних готелів, які лякають своєю дорожнечою і нав'язливим сервісом. Але є і такі готелі, які підкорюють, перш за все, своєю родзинкою і доступністю для будь-якого гаманця.

Концептуальні готелі – досить нове явище в туристичному бізнесі, проте вони швидко завойовують популярність. Відпочинок в готельному комплексі, який витримано в єдиному незвичайному стилі, залишає куди більше вражень, ніж в стандартному готелі. Ідея незвичайної реалізації готелів досить успішна, сьогодні багато людей готові платити за можливість побути в шкурі хом'ячка або ж бомжа, в'язня або лицаря, коронової особи або жебрака; платити гроші за певні яскраві емоції від відпочинку та подорожі.

В наші часи так звана креативна індустрія затребувана не тільки в готельному бізнесі. По всьому світу із завидною постійністю відкриваються кафе, ресторани та бари, які не схожі на всі інші по оформленню інтер'єру та по формі подачі страв й обслуговуванню. Це ціле мистецтво, що дозволяє створити щось нове і цікаве.

Список літератури:

1. Горский А. 25 самых необычных отелей мира [Электронный ресурс] / Александр Горский // Публикации. Вокруг Света. – Режим доступа: <http://www.vokrugsveta.ru/article/205234/> – Заголовок з екрана. – Дата звернення: 05.01.17.
2. Джанджугазова Е. А. Философия отелей, или новые концептуальные решения в гостиничном бизнесе / Е. А. Джанджугазова // Туризм: подготовка кадров, проблемы и перспективы развития: сборник материалов Международной научно-практической конференции. – М.: Прометей, 2014. – 148 с.
3. Лазарев П. Незвичні готелі України: ніч в печері чи на баржі? [Електронний ресурс] / Петро Лазарев // Путівник по Україні від I Go to World. – Режим доступа: http://ua.igotoworld.com/ru/article/499_samyeneobychnye-oteli-ukrainy.htm – Заголовок з екрана. – Дата звернення: 08.01.17.
4. Мартинюк О. Чотири найцікавіші міні-готелі України, заради яких хочеться відправитися в подорож по рідній країні [Електронний ресурс] / Оленка Мартинюк // Українські готелі, де варто побувати. – Режим

доступу: <http://elle.ua/stil-zhizni/puteshestviya/neobyichnyie-oteli-ukrainyi/> – Заголовок з екрана. – Дата звернення: 09.01.17.

5. Степанов И. В. Концептуальные отели: научно-практические основы функционирования / И. В. Степанов // Современные проблемы сервиса и туризма. – 2010. – № 2. – С. 37–44.

Коваленко А.В.

Сумской государственный педагогический университет
имени А.С. Макаренко

КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОТЕЛЬНЫЕ КОМПЛЕКСЫ УКРАИНЫ И МИРА: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Аннотация

В данной работе исследованы виды концептуальных гостиничных комплексов, которые появляются в мировом туристическом хозяйстве, их разновидности и особенности. Определена привлекательность таких отелей для туристов. Выявлены различия и преимущества концептуальных отелей по сравнению с классическими отельными комплексами. Рассмотрено несколько отечественных гостиничных комплексов, имеющих свою необычную и особую концепцию. Даны предложения по развитию направления концептуальности отечественных учреждений размещения туристов.

Ключевые слова: концептуальная гостиница, гостиничный комплекс, учреждения размещения туристов, концептуальность, туристическая привлекательность.

Kovalenko O.V.

Sumy A.S. Makarenko State Pedagogical University

CONCEPTUAL HOTEL COMPLEXES IN UKRAINE AND WORLD: MODERN STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT

Summary

The article investigates the types of conceptual hotel complexes that appear in the global tourism economy, their varieties and characteristics. It is determined the attractiveness of such hotels to tourists. It is clarified the differences and advantages of conceptual hotels compared to the standard hotel complexes. There are considered a few domestic resorts, with its unusual and distinctive concept. It is given proposals for development of conceptual directions of domestic tourist accommodation establishments.

Keywords: conceptual hotel, hotel complex, accommodation of tourists, conceptuality, tourist attraction.